

«جهاد دفاعی» یک واجب شرعی است

آیت‌الله سیدمرتضی نورمفیدی
رئیس پژوهشگاه فقه معاصر

۱. فقها یکی از اقسامی که برای جهاد ذکر می‌کنند «جهاد دفاعی» است. مرحوم صاحب جواهر و مرحوم کاشف الغطاء می‌گویند که جهاد برای دفع متجاوز از سلطه بر جان و ناموس مسلمین واجب است. جهاد در برابر کفاری که ترس سلطه

آنان بر سرزمین اسلامی وجود دارد، واجب است. جهاد در برابر کسانی که وارد دارالاسلام شده‌اند و آنجا را غصب کرده‌اند، واجب است.

همچنین «قاعده نفی سبیل» اقتضا می‌کند هرگونه راهی که موجب سلطه و تسلط کافران بر مسلمین شود بای نحو کان، باید جلوی آن مسدود شود. خداوند متعال در قرآن با صراحت می‌فرماید: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» عمومیت این آیه اقتضا می‌کند هر نوع سبیلی، هر نوع سلطه‌ای باید نفی شود و مسلمین در برابر آن بایستند.

از این جهت تمام تلاش‌هایی که ملت مظلوم فلسطین برای بازگشت آوارگان به سرزمین فلسطین انجام داده‌اند و می‌دهند قابل توجیه است.

۲. اگر اتحاد اسلامی تقویت شود، اگر اراده مقاومت محکم تر شود و اگر امکانات مسلمین تجمع شود، بدون شک رژیم پوشالی اسرائیل در برابر این اراده‌های آهنین کاری از پیش نخواهد برد.

امروز بر همه مسلمانان واجب است که با هم علیه این ظلم

به شما می‌رسد و اینها در برابر خدا برای شما دوست خواهند بود و سرانجام هم یاری نخواهید شد. اعتماد به این رژیم، عادی‌سازی با این رژیم با این پیشینه و این سابقه سیاه نه تنها کمکی به این دولت‌ها و کشورها نمی‌کند، بلکه در آینده نه چندان دور «ایده نیل تا فرات» که در سر سردمداران این رژیم است، به سراغ آنان هم خواهد آمد و آنها را هم در این دریا غرق و در دنیا و آخرت برایشان خسران ایجاد خواهد کرد.

دیدگاه

رستاخیز مقاومت

دکتر سید حسین فخرزاع
مدیر گروه فرهنگ‌زوهی
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۱. «جبهه مقاومت» که متکی بر مبانی اصیل دینی شکل یافته، امروزه در جوامع مختلف در حال قوت گرفتن است. فلسطین، قریب به ۷۰ سال است که با مشکل اشغال روبه‌رو

است و با گذر زمان و کشتارهای ظالمانه مسلمانان در این سرزمین، مشکل پیچیده‌تر شده است.

به رغم تلاش‌هایی که جریان سلطه به رهبری امریکا، با همراه‌سازی برخی رژیم‌های عربی منطقه اعمال می‌کند تا خیزش‌های جبهه مقاومت را مهار کند، اما تحولات منطقه نشان می‌دهد که این تلاش‌ها موفقیت چندانی نداشته است، زیرا هم ایده افول امریکا به لحاظ ژئوپلیتیکی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی و سیاسی در حال قوت گرفتن است، هم رژیم‌های عربی حامی اسرائیل جایگاه دینی و هویتی خود را از دست داده‌اند و هم با توجه به فضای رسانه‌ای و روشنگری‌های روزافزون، رستاخیزی در کل دنیا علیه استکبار در حال سازمان‌یافتگی است.

۲. وقایع اخیر در فلسطین و غزه، با آنچه پیش از این در منازعات وجود داشته، صحنه‌ای متفاوت دارد؛ به طوری که توانسته از دامنه و عمق ائتلاف کشورها با اسرائیل کم کند، زیرا می‌دانند همراهی با اسرائیل در شرایط فعلی آنان را با نوعی واکنش شدید مسلمانان روبه‌رو خواهد کرد.

از طرفی مسلمانان نیز می‌دانند که کوتاه آمدن در مسأله فلسطین تنها محدود به این جغرافیا نخواهد بود و انفعال در برابر این اقدامات متعجبانه نوعی چراغ سبز برای طرح بزرگ‌تر سلطه صهیونیسم و امریکا بر سرزمین‌های دیگر خواهد شد و مسلمانان این اتفاق را هرگز بر نمی‌تابند.

۳. مسأله فلسطین موضوعی نیست که محدود به جغرافیا و ملتی خاص باشد چرا که به هویت دینی، اسلامی و تاریخی همه مسلمانان گره خورده و مسأله‌ای است که مربوط به تمامیت جهان اسلام بلکه کلیت مظلومان جهان است و همه باید هزینه آن را در مواقع بحرانی و شرایط حساس بپردازند تا در آینده از پرداختن هزینه‌های کلان‌تر و پدیده‌تر مصون بمانند.

بی‌تردید مسلمانان هرگز بر سر موضوع بیت‌المقدس که بر پایه انکارهای دینی، قرآنی، تمدنی و تاریخی استوار است وارد معامله نخواهند شد. بر اساس قاعده نفی سبیل که مستفاد از آیه «لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» است کفار نباید بر جوامع مسلمین در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی ... و استیلا داشته باشند و در صورت اشغال دارالاسلام توسط دارالکفر، وظیفه انسانی و شرعی دارند تا به سلطه کافران بر آن سرزمین پایان دهند.

KHamenei.ir

ما یک ملت هستیم؛ یک هویت، یک بنیانسبیل و یک ظرفیت داریم که باید شکوفا شود. ما در یک کشتی نشسته‌ایم؛ بنابراین برای اینکه به مقصد برسیم نباید عده‌ای بی‌تفاوت به مسیر باشند و کل مسیر را با خیال راحت بخوابند و یا عده‌ای دیگر تلاش کنند که کشتی را سوراخ کنند. تحول از لحاظ نگرشی نیاز به «اجماع ملی» و «هماهنگی» و «همدلی» دارد.

به این معنی که برخی برنامه‌های ما

ذهنی است و با واقعیت‌های خارجی تطابق ندارد. یک جاهایی بلندپروازانه

برنامه‌ریزی می‌کنیم یک جاهایی هم آنقدر موضوع را رها می‌کنیم که گویی هیچ‌کس

مسئول نیست. مانع بعدی سر راه تحول

«گسست‌های تاریخی» است. اگر به لحاظ قومی، سیاسی، فرهنگی و اخلاقی در کشور

شکاف ایجاد شود یا اگر میان دولت و ملت فاصله بیفتد چنانکه اقلیتی در مرکز قدرت

باشد و برای اکثریت برنامه‌ریزی کند، حرف بزند، تصمیم بگیرد و عمل کند؛ همه اینها

می‌تواند مانعی بر سر راه تحول باشد.

شکاف میان «دین» و «سیاست» یا شکافی که

به تحول را برپیش و خم و طولانی می‌کند. اگر

هر یک از ما مراقبت کنیم که در مورد مسائل

جامعه نه رویکرد متحجرانه داشته باشیم

و نه موضع منفعل بگیریم، حتماً یک گام

بلند به سمت تحول برداشته‌ایم. مانع دیگر

راه تحول این است که گاهی برآرمان‌هایی

دست می‌گذاریم که به مقدمات رسیدن به

آن آرمان توجه نداریم. هرآرمانی مقدماتی

دارد و به مفاهیم ذهنی، عینی و احساسی و

ادراکی احتیاج دارد. همه اینها باید دست به

دست هم دهند تا ما بتوانیم برای آن آرمان

برنامه‌ریزی کنیم.

تکیه بر هویت جمعی و اتکا به افکار عمومی

هیچ مسیر تحولی بدون آموزش به سرانجام

نمی‌رسد. اگر به آموزش در حوزه صنعت،

اقتصاد، کشاورزی، فرهنگ، سیاست و...

بی‌توجه شویم یک مانع جدی بر سر راه تحول

ایجاد کرده‌ایم. ما به یک «هویت جمعی» نیاز

داریم. هیچ کشوری بدون اتکا به هویت جمعی

و اتکا به افکار عمومی نمی‌تواند موفق شود.

یک نظامی مثل ما که مبتنی بر مردم‌سالاری

دینی است، نیازمند یک هویت جمعی است

که این هویت باید به لحاظ سیاسی، فرهنگی،

اقتصادی و... شکل بگیرد و به عقلایت برسد.

ما یک کشور انقلابی هستیم از این رو، دوستان

و دشمنانی یافته‌ایم. بنابراین باید روابط مان

را با کشورهای دوست، با کشورهای دشمن،

با ابرقدرت‌ها، با نهادهای بین‌المللی، با کشورهای اسلامی، با کشورهای منطقه و...

به درستی تنظیم کنیم. اگر در هر کدام از این

روابط سنجیده عمل نکنیم در برنامه‌ریزی

تحولی ناکام خواهیم شد. بنابراین برای تحول،

باید روابط بین‌الملل را به درستی تنظیم‌گری

کنیم. فرآکنی مشکلات و همواره دیگران یا

استکبار جهانی را مقصر مشکلات معرفی کردن

از موانعی است که باعث می‌شود تحول به

نتیجه نرسد. باید به این عقلایت برسیم که

سهیم خود را در ایجاد مشکلات تشخیص دهیم

و در رفع آن اقدام کنیم.

مکتوب حاضر متن ویرایش و تلخیص شده

«ایران» از سخنرانی دکتر مهاجرنیاست که در

کرسی‌های آزاداندیشی «راهبرد تحول: ضرورت

گام دوم انقلاب اسلامی» در محل دانشگاه طلع

مهر قم ارائه شده است.

هنر بانیان تحول این است

که همه ملت را پای کار آورند؛

همان‌طور که حضرت امام خمینی (ره)

همه ملت را پای انقلاب اسلامی

آورد و بزرگترین تحول یکصد

ساله اخیر اتفاق افتاد

همه یک‌دست شویم و پشت سر نظام و

انقلاب و ارزش‌های دینی بایستیم. هرچند

در این راه توفیق‌هایی داشته‌ایم ولی هنوز

تا نقطه مطلوب فاصله داریم بنابراین باید

گام‌های بلندتری در این زمینه برداریم.

همه در یک کشتی نشسته‌ایم

ما یک ملت هستیم؛ یک هویت، یک

بنیانسبیل و یک ظرفیت داریم که باید شکوفا

شود. ما در یک کشتی نشسته‌ایم؛ بنابراین

برای اینکه به مقصد برسیم نباید عده‌ای

بی‌تفاوت به مسیر باشند و کل مسیر را با

خیال راحت بخوابند و یا عده‌ای دیگر تلاش

کنند که کشتی را سوراخ کنند. تحول از لحاظ

نگرشی نیاز به «اجماع ملی» و «هماهنگی» و

«همدلی» دارد و این را باید از نظر کنشی، در

رفتارهایمان نشان دهیم. از مشکلاتی که ما

در بحث تحول داریم «انتزاع گرایی» است.

وقتی پای «منافع ملی» در میان است

به منزه دیگر، موانع مسیر تحول را می‌توان

از نظر تقسیم کرد: موانع بینشی به همان دانش

و ادراک ما مربوط می‌شود. موانع نگرشی،

باورها و ایدئولوژی ما را شامل می‌شوند و موانع

کنشی هم به رفتارهای اعتقادی ما برمی‌گردد.

اما آنچه که برای تحول بسیار ضرورت دارد و

در واقع بسترساز آن است اینکه باید از لحاظ

نگرش‌های سیاسی متحول شویم؛ یعنی با

همه تنوع سلیقه‌هایی که داریم باید به یک

«وقایع اجتماعی» و «توافق ملی» برسیم. ما

باید به جایی برسیم که وقتی بحث منافع

ملی، نظام اسلامی و قدرت ملی پیش می‌آید،

فلسطینیانی که هیچگاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.

بخش اول با عنوان «مکان‌های حافظه»؛ سه خاطره با عنوان‌های ۱- تجاوز در

فلسطینیانی که هیچ‌گاه سرزمین مادری را ندیده‌اند این گونه قلبشان برای آن می‌تپد

و هویت‌شان را با آن بازیابی می‌کنند؟»

این اثر، با رویکرد تاریخی از آنچه که بر فلسطین رفته، نگاشته شده و به خاطرات تاریخی فلسطینی‌ها در سه بخش و ۱۰ فصل اشاره شده است.